

Cefnogi dioddefwyr trais rhywiol a thrais ar sail rhywedd nad oes ganddynt hawl i arian cyhoeddus

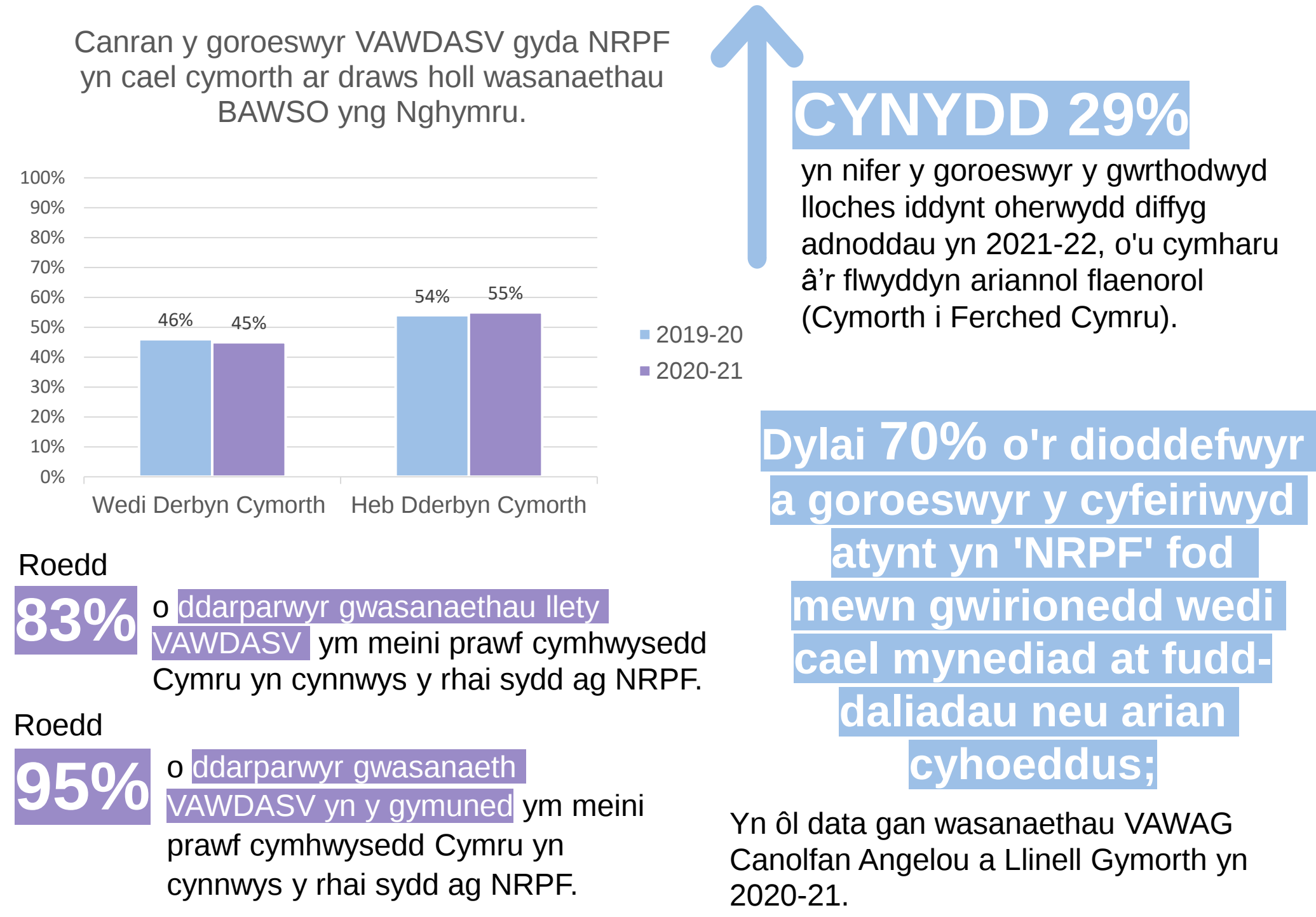
Mawrth 2023

Comisiynwyd gan: Hyb ACE Cymru | Awdur: Rebecca Woolley

Diben

Mae Hyb ACE Cymru wedi comisiynu'r adroddiad annibynnol hwn, i gynorthwyo datblygiad cronfa yng Nghymru sy'n darparu cymorth ariannol i ddioddefwyr trais rhywiol a thrais ar sail rhywedd (SGBV) nad oes ganddynt unrhyw hawl i arian cyhoeddus (NRPF). Mae wedi ei gomisiynu ar adeg hollbwysig yn natblygiad y sylfaen dystiolaeth a'r llenyddiaeth sydd ar gael. Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno elfennau allweddol o'r llenyddiaeth, yng nghyd-destun y ddeddfwriaeth a'r canllawiau sy'n benodol i Gymru. Mae'n mynd i'r afael yn benodol â'r ffaith, er gwaethaf rhwyd ddiogelwch Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, bod goroeswyr VAWDASV sydd â NRPF yn dal i wynebu rhwystrau sylweddol o ran manteisio ar gymorth.

Adolygiad o'r Llenyddiaeth: Canfyddiadau Allweddol

Nodau ac Amcanion

- Cyflwyno trosolwg eang ar y meysydd mwyaf diweddar/mwyaf perthnasol yn y llenyddiaeth.
- Dyfynnu canfyddiadau o'r llenyddiaeth sy'n berthnasol i ddylunio gwasanaethau, gwella a blaengynllunio yma yng Nghymru;
- Llunio datganiadau allweddol o'r canllawiau presennol yng Nghymru, i fod yn glir ynghylch y cyd-destun deddfwriaethol a gweithredol y darperir gwasanaethau ynddo;
- Pontio'r bwlch rhwng ymchwil ac ymarfer, gan wneud cysylltiadau clir o'r ddeddfwriaeth, y canllawiau a'r llenyddiaeth, er mwyn llywio camau ymarferol tuag at system well o gymorth yng Nghymru wrth symud ymlaen.

Rhwystrau rhag Manteisio ar Wasanaethau Cymorth

- Lefel uchel o GYMHLETHDOD** Mae polisi mewnfudo yn hynod gymhleth, ac yn rhyngweithio â nifer o feysydd polisi eraill. Nid yw'r ddeddfwriaeth sylfaenol yn hygyrch nac yn ddealladwy i ddarparwyr gwasanaethau prif ffrwd.
- RISG unigol uchel** Mae'r risg o 'wneud pethau'n anghywir' i rywun sydd ag NRPF yn uchel iawn. Os bydd rhywun dan amodau NRPF yn hawlio arian cyhoeddus, bydd yn torri amodau ei ganiatâd i aros a gall fod mewn perygl o gael ei hallgludo. Hefyd, dim ond cyfreithwyr neu fargyfreithwyr mewnfudo a reoleiddir gan OISC a ganiateir i gynghori unigolion ar eu hopsiynau mewnfudo.
- AMLDER achosion isel** Bydd nifer y bobl sy'n ddioddefwyr VAWDASV ac sydd ag NRPF yn gymharol fach a gallai fod hyd yn oed yn llai mewn rhai ardaloedd nag eraill.

Egwyddorion

5 EGWYDDORION ALLWEDDOL

Gweithredu'n gyflym i gynorthwyo goroeswyr, ni waeth beth fo'u statws mewnfudo.

Galluogi mynediad hawdd i gwasanaethau- cynnig cymorth yn gyntaf, heb lawer o gwestiynau ar y 'pen blaen'.

Manteisio ar gyngor a chymorth wedi'u rheoleiddio i sefydlu llwybrau i gymhwysedd am gyllid yn gyflym.

Monitro a gwerthuso gwasanaethau newydd a gomisiynir, i ddysgu oddi wrthynt, gan alluogi meini prawf cymhwyster mwy penodol yn y tymor hwy, os bydd hyn yn fwy effeithiol.

Rhoi dull sy'n seiliedig ar drawma wrth wraidd y gwaith – craffu ar y llwybr, y cynllun strategol, a'r gwasanaethau wrth iddynt ddatblygu, gan ofyn ar bob cam a yw'n wirioneddol ystyriol o drawma.

Camau Ymarferol Blaenoriaeth Uchel

1. Canoli tîm arbenigol, gan gryfhau gwasanaethau prif ffrwd i gynorthwyo'r grŵp hwn o bobl yn well, gan anelu at dorri'r cylch 'dryswch uchel/risg uchel/amlder isel';

2. Gweithio gyda'r tîm canolog a rhanddeiliaid ehangach i egluro llwybr cyson i Gymru gyfan.

3. Buddsoddi mewn cymorth 'cyfnod mynediad brys' ychwanegol i sicrhau bod goroeswyr yn cael eu cynorthwyo o Ddiwrnod 1 ymlaen, heb amheuaeth ynghylch eu statws mewnfudo.

4. Cefnogi cyllid cynaliadwy hirdymor ymyriadau 'mynediad at wasanaethau arbenigol' drwy ariannu ymyriadau dros gyfnodau hwy, wedi'i adeiladu ar fodolau cymorth cyfannol sy'n seiliedig ar dystiolaeth, a ddarperir gan 'gan ac ar gyfer' darparwyr arbenigol.

Darllenwch yr adroddiad isod

Hyb ACE Cymru
ACE Hub Wales

Supporting victims of sexual and gender based violence who have no recourse to public funds

March 2023
Commissioned by: ACE Hub Wales | Delivered by: Rebecca Woolley

Awdur: Rebecca Woolley

Comisiynydd: ACE Hub Wales

Hyb ACE Cymru
ACE Hub Wales

Cysylltwch â ni yn:
acehub@wales.nhs.uk